

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/83/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3817208821
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Škultétyová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3817208821.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Škultétyovej a sudcov JUDr. Beáty Čupkovej a JUDr. Radoslava Svitana, PhD. v spore žalobcu: N. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XX, T. C., zastúpeného C. a C. advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom R. XX, U., proti žalovanému: C. X. G., s.r.o., V. XX XXX XXX, so sídlom C. XX, H., zastúpenému Z. kanceláriou N. Z. X., s.r.o., so sídlom Y. XX, H., o zaplatenie 2.091,29 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu aj žalovaného, proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 21. novembra 2017 č. k. 9Csp/82/2017-52 takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žiadna zo strán **n e m á p r á v o** na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1.1 Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom vo výroku I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.427,- eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku, vo výroku II. vo zvyšnej časti žalobu zamietol. O trovách rozhodol výrokom III. tak, že žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 36,4 %. Rozsudok zdôvodnil tým, že žalobca písomnou žiadosťou požiadal žalovaného o poskytnutie úveru vo výške 1.500,- eur a následne žalobca a žalovaný podpísali dňa 19.02.2013, resp. dňa 22.02.2013 zmluvu o úvere, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobcovi skutočnosti čiastku 1.284,25 eur a žalobca zaplatil žalovanému na splatenie tohto úveru spolu 3.375,54 eur. Aplikujúc ustanovenia § 52 ods. 1, 2, § 53 ods. 1, 2, 5, § 54 ods. 1, 2, § 100 ods. 1, § 107 ods. 1, 2, § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2, § 261 ods. 6 písm. d), § 497 Obchodného zákonníka, § 1 ods. 1, 2, § 2 písm. a), b) a d), § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov súd prvej inštancie dospel k záveru, že medzi stranami sporu bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere. Dojednanú zmluvnú odmenu vo výške 1.875,54 eur vo vzťahu k skutočne poskytnutej čiastke 1.284,25 eur považoval súd prvej inštancie za neplatné zmluvné dojednanie, pretože takáto odmena za poskytnutie úveru je neprimerane vysoká a je v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pretože predstavuje 146,04 % z poskytnutej čiastky. I keď bolo splácanie pôvodne poskytnutého úveru dojednané na dobu 3,5 roka, nie je možné akceptovať takúto výšku odmeny, pretože táto predstavuje ročné navýšenie o viac ako 41,73%, čo vysoko prevyšuje úrokové sadzby v bankách pri porovnateľných spotrebiteľských úveroch.

1.2 Za absolútne neprijateľný považoval súd prvej inštancie postup žalovaného, ktorý si stiahol pri vyplatení sumy úveru odplatu za službu v zmysle čl. 8 ods. 8.1 písm. a) Dohody o poskytnutí služby, ktorou žalovaný nanútil žalobcovi službu - možnosť odkladu troch splátok úveru, pričom túto odplatu si vyúčtováva v čase uzavretia zmluvy bez ohľadu na to, či žalobca bude mať o takúto „službu“ záujem alebo nie. Zmluvné dojednanie, ktoré oprávňuje žalobcu na takúto neprimerane vysokú zmluvnú odmenu, resp. odplatu za poskytnutie služby, splatnosť tejto odplaty ihneď pri poskytnutí úveru a

jednostranné započítanie tejto odplaty s pohľadávkou dlžníka na vyplatenie schválených úverových prostriedkov považoval súd prvej inštancie za neprijateľnú zmluvnú podmienku.

1.3 Ďalej súd prvej inštancie konštatoval, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahovala všetky povinné náležitosti, pretože v zmluve bola evidentne nesprávne uvedená ročná úroková sadzba 70,01 % a výška RPMN 66,19 %. Pri reálnej výške úveru 1.284,75 eur a sumy, ktorá mala byť splatená vo výške 3.375,54 eur. podľa súdu predstavuje pri dobe splácania 42 mesiacov výška ročnej úrokovej miery 31,78 % a RPMN 92,98 %, pričom výška RPMN v zmluve je 66,19 %, čo je nesprávny údaj v neprospech spotrebiteľa. Preto súd prvej inštancie považoval poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov, teda žalobca zaplatil žalovanému o 2.110,93 eur viac, než bol povinný a tieto finančné prostriedky žalovaný od žalobcu prijal bez právneho dôvodu a je povinný ich vydať ako bezdôvodné obohatenie.

1.4 Po preskúmaní námietky premlčania, vznesenej žalovaným, dospel súd prvej inštancie k záveru, že námietka premlčania je sčasti dôvodná. K bezdôvodnému obohateniu na strane žalovaného došlo prvý raz pri úhrade splátky dňa 19.11.2014 (prvá splátka, ktorou žalobca „preplatil“ istinu poskytnutého úveru - pozn. odvolacieho súdu). Vzhľadom k tomu, že žalobca si voči žalovanému uplatnil nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia na súde dňa 22.05.2017, jeho nárok je premlčaný vo vzťahu k splátkam zaplateným pred 22.05.2015, keďže právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil (§ 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Nepremičané sú teda splátky zaplatené žalobcom po 22.05.2015 - išlo o splátku 83 eur dňa 23.06.2015, splátky po 84 eur v dňoch 23.07.2015, 26.08.2015, 21.09.2015, ďalej splátky po 83 eur uhradené 21.10.2015, 25.11.2015, 28.12.2015, 22.01.2016, splátky po 85 eur dňa 22.02.2016, 21.03.2016, 19.04.2016, ďalej 150 eur zaplatených 20.05.2016, po 90 eur dňa 24.06.2016, 25.07.2016, 25.08.2016 a 85 eur dňa 21.09.2016, spolu 1.427,- eur. V tejto časti bol nárok uplatnený riadne a včas. Vo vzťahu k čiastke túto sumu prevyšujúcej bola námietka žalovaného dôvodná, preto v prevyšujúcej časti súd prvej inštancie žalobu zamietol.

1.5 Výrok o trovách konania zdôvodnil súd prvej inštancie s odkazom na ustanovenia § 255 ods. 1, 2 a § 262 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) tým, že žalobca bol v spore úspešný v pomere 36,4 % (úspech žalobcu 68,2 %, neúspech žalobcu 31,8 %, čistý úspech žalobcu 36,4 %).

2. Proti tomuto rozsudku vo výroku, ktorým bolo žalobe vyhovené, a vo výroku o trovách konania (výroky I., III.) podal včas odvolanie žalovaný a navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutej časti zmenil a žalobu aj v tejto časti zamietol, alebo aby odvolací súd napadnutú časť rozsudku zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolanie zdôvodnil s poukazom na ustanovenia § 365 ods. 1 písm. f), h) CSP tým, že za nesprávny považuje záver prijatý súdom prvej inštancie o neprimerane vysokej zmluvnej odmene - tento záver súd prijal na základe toho, že odmena má byť 146,01 %, hoci na inom mieste rozsudku súd sám konštatuje, že podľa neho výška úrokovej sadzby je 31,78 %. Záver o hodnote 146,01 % je skresľujúci a nesprávny. Súd pri takomto výpočte vôbec nezohľadnil dobu trvania zmluvného vzťahu. Z označenej zmluvy o revolvingovom úvere pritom vyplýva, že doba splácania mala byť 42 mesiacov. Je bežné, že s predlžujúcou sa dobou splácania rastie aj výška odplaty - výška zmluvnej odplaty za 1 rok a za 5 rokov pri tej istej pôžičke nebude v absolútnom vyjadrení (teda vyčíslení celkovej sumy navýšenia) rovnaká, ale pochopiteľne pri dlhšej splatnosti vyššia). Výška zmluvnej odplaty za 1 rok neprevyšuje výšku odplaty, aká bola primeraná na finančnom trhu v čase uzavretia zmluvy (22.02.2013). Priemerná výška odplaty na finančnom trhu v danom čase pre rovnaký úver bola 46,35 %. Súd prvej inštancie vychádzal pri svojich záveroch z porovnania s úrokovými sadzbami bánk, avšak neoznačil žiadnu právnu normu, ktorá by takéto porovnávanie určovala. Ustanovenie § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka výslovne odkazovalo na obvyklú odplatu na finančnom trhu, čo nemožno zamieňať s bankovými úrokmami, pričom z rozsudku nevyplýva, prečo súd prvej inštancie nepostupoval podľa tohto ustanovenia. Pokiaľ ide o ročnú úrokovú sadzbu, ani tu z rozsudku nevyplýva, na základe čoho súd dospel k záveru, že správny údaj má byť 31,78 % a ani nie je zrejmé, na základe ktorej právnej normy by nesprávny údaj o ročnej úrokovej sadzbe (za situácie, kedy podľa súdu správny údaj má byť nižší ako sa uvádza v zmluve) mal spôsobovať to, že úroková sadzba v zmluve uvedená nie je. Napokon pokiaľ súd prvej inštancie dospel k záveru, že predmetná zmluva neobsahuje správny údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov (podľa prepočtu súdu prvej inštancie by hodnota RPMN mala byť 92,98 %), žalovaný v odvolaní uviedol, že takýto postup a závery súdu nevychádzajú zo zákonom stanoveného spôsobu výpočtu RPMN. Súd v rozsudku poukázal na to, že hodnotu RPMN počítal podľa „internetovej kalkulačky“, čo však nie je zákonný spôsob

určenia RPMN podľa zákona č. 129/2010 Z. z. Zjavná nezákonnosť takého výpočtu vyplýva už len z toho, že kým zákon č. 129/2010 Z. z. vyžaduje, aby sa pri výpočte zohľadnili skutočné dátumy (vyplatenie úveru, splatnosť jednotlivých splátok), tak súdom použitý vzorec a výpočet takého údaje vôbec neberie do úvahy.

3. Rozsudok súdu prvej inštancie napadol odvolaním aj žalobca, a to vo výroku, ktorým bola žaloba vo zvyšnej časti zamietnutá (výrok II.), takisto z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f), h) CSP, keďže podľa žalobcu súd prvej inštancie nesprávne posúdil začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že subjektívna premlčacia doba začala plynúť najskorším možným termínom - teda spolu so začiatkom plynutia objektívnej premlčacej doby. Prítom slová „keď sa oprávnený dozvie“ treba vykladať v tom zmysle, že oprávnená osoba musí nadobudnúť vedomosť o skutočnostiach uvedených v ustanovení § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka; nie je možné len predpokladať, že by to mohla vedieť. Súd prvej inštancie sa nesprávne ani nezaoberal vedomosťou žalobcu, jednoducho len stotožnil začiatok plynutia subjektívnej a objektívnej premlčacej lehoty s odkazom na to, že v tom čase žalobca mal zmluvu a poznal okolnosti (na koho účet plnil). Ak by platila argumentácia súdu prvej inštancie, potom by každý spotrebiteľ pri každej zmluve o úvere mal vedieť, že je v rozpore so zákonom a že nemusí plniť nič iné ako istinu úveru. Najvyšší súd SR ako aj Ústavný súd SR vo svojich rozhodnutiach potvrdili, že pre začatie plynutia subjektívnej lehoty je rozhodná skutočná vedomosť oprávnenej osoby, nepostačuje predpokladaná vedomosť a ani to, že oprávnený subjekt sa mohol dozvedieť o obohatení už skôr (napr. Ústavný súd SR sp. zn. III. ÚS 413/2013, Najvyšší súd ČR sp. zn. 30Cdo/4366/2007 aj 25Cdo/1618/99, Najvyšší súd SR sp. zn. 5MCdo/17/2009 aj 5Cdo/121/2009 a ďalšie). V tejto súvislosti žalobca poukázal na to, že krajské sudy sa často priklonili k záveru, že spotrebiteľ sa skutočne dozvedel o bezdôvodnom obohatení práve až na základe toho, že bol o tom informovaný zo strany tretej osoby - napr. občianskeho združenia alebo advokáta (Krajský súd Prešov sp. zn. 17Co/162/2016, Krajský súd Banská Bystrica sp. zn. 13Co/90/2015). Podľa žalobcu skutočnú vedomosť o bezdôvodnom obohatení mohol nadobudnúť až na základe rozhodnutia súdu, ktorý vec posúdil a konštatoval, že zmluva nespĺňala zákonné náležitosti, a teda sa na ňu uplatní fikcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti. Pred týmto momentom sa žalobca a jeho právny zástupca mohli len domnievať, že zmluva zákonné náležitosti nespĺňa, tak ako sa žalovaný a jeho právny zástupca domnievali, že zmluva zákonné náležitosti spĺňa. Najskôr sa však žalobca mohol dozvedieť o bezdôvodnom obohatení momentom, kedy si vypočul právny názor jeho právneho zástupcu. Ďalej sa žalobca v odvolaní zaoberal otázkou právnej kvalifikácie nároku vo vzťahu k premlčaniu a uviedol, že za správny považuje právny názor, že postačuje vedomosť o skutkových okolnostiach bezdôvodného obohatenia a nemá sa na mysli znalosť právnej kvalifikácie. Súd prvej inštancie však podľa žalobcu nesprávne tento právny názor aplikoval. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty je dôležitý len moment, kedy sa oprávnený skutočne dozvie všetky rozhodné okolnosti, pričom podľa žalobcu jednou z takýchto okolností je aj vedomosť o neplatnosti zmluvy alebo vedomosť o tom, že zmluva o úvere je v rozpore so zákonom, a teda sa uplatní fikcia bezúročnosti, čo potvrdzujú opakovane aj Najvyšší súd SR a Najvyšší súd ČR) a zároveň nie je dôležité, že oprávnený takýto nárok nevedel právne posúdiť - napríklad nevedel, že išlo o bezdôvodné obohatenie. Bezúročnosť a bezpoplatkovosť je len zákonnou fikciou alebo následkom, t. j. je stavom, ktorý inak nezodpovedá zmluvným podmienkam, ktoré sú obsiahnuté výslovne v zmluve o úvere. Spotrebiteľ (žalobca) mal pritom vedomosť len o zmluvných podmienkach, teda o tom, že má plniť na účet svojho veriteľa splátky podľa zmluvy. V tomto prípade je uplatnenie fikcie bezúročnosti a bezpoplatkovosti skutočnosťou, o ktorej sa spotrebiteľ musí dozvedieť, aby boli splnené podmienky na začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby - teda najskôr potom, ako sa o tom spotrebiteľ dozvie, možno hovoriť o jeho vedomosti o bezdôvodnom obohatení. Žalobca plnil svoju povinnosť zo zmluvy a nemal žiadny dôvod sa domnievať, že zmluva o úvere má akékoľvek nedostatky a dokonca z toho vyvodiť aj záver, že v určitom rozsahu už nemusí na účet veriteľa plniť ďalšie finančné prostriedky. Žalobca dal do pozornosti aj viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu SR (sp. zn. 6 Cdo 1/2012, sp. zn. 6 MCdo 9/2012), podľa ktorých princíp „vigilantibus iura scripta sunt“ v spotrebiteľských veciach ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa.

4. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

5. Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že žalovaný v zmluve uviedol úrokovú sadzbu 70,01% a hodnotu RPMN 66,19%. Vzhľadom na skutočnosť, že hodnota RPMN uvedená v zmluve je nižšia ako úroková sadzba, je preukázané, že žalovaný v zmluve nesprávne uviedol výšku RPMN, v dôsledku čoho v zmluve absentuje zákonná náležitosť spotrebiteľského úveru, čo má za

následok zákonnú sankciu vo forme bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru. Výška úrokovej sadzby uvedená v zmluve je 70,01%, pričom podľa tabuľky priemerných úrokových mier z úverov obchodných bánk uverejnenej na internetovej stránke Národnej banky Slovenska bola priemerná hodnota ročnej úrokovej sadzby 10,73% pre podobné typy úverov so začiatočnou fixáciou úrokovej sadzby v mesiaci február 2013. Uvedenú úrokovú sadzbu tak považuje žalobca za neprimerane vysokú, odporujúcu dobrým mravom, v dôsledku čoho možno považovať zmluvu v časti dojednania odplaty za absolútne neplatnú, a teda úver poskytnutý zo zmluvy za bezúročný a bez poplatkov.

6. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 379 a § 380 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že rozsudok je potrebné vo všetkých napadnutých výrokoch (napadnutých žalobcom aj žalovaným) potvrdiť ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP.

7. K otázke bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru odvolací súd uvádza, že formulár „Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/zmluva o revolvingovom úvere“, ktorý žalobca podpísal v Trenčíne dňa 19.02.2013 a žalovaný v Bratislave dňa 22.02.2013, je rozdelený na niekoľko bodov, pričom bod 5 je označený nadpisom „Údaje o požadovanom revolvingovom úvere (vyplňte)“ a bod 6 nadpisom „Údaje o schválenom revolvingovom úvere v EUR (nevypĺňajte)“. Z toho je zrejmé, že žalobca vyplnil (okrem svojich osobných údajov) bod 5, pričom takto vyplnený formulár bol považovaný za žiadosť o úver, a žalovaný následne (po schválení úveru) vyplnil bod 6. Až vyplnením bodu 6 sa z formulára žiadosti o úver stala zmluva o úvere. V bode 6 je pritom uvedené „RPMN za úver (v %): 66,19“ a „ročná úroková sadzba úveru (v %): 70,01“ (tie isté hodnoty RPMN a úrokovej sadzby ako v bode 6 zmluvy sú uvedené aj v oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi). Teda bod 6 zmluvy, kde nesporne vpisoval údaje žalovaný, obsahuje RPMN vo výške nižšej než ročná úroková sadzba, čo je zjavne v rozpore s výpočtom RPMN podľa vzorca uvedeného v prílohe č. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. (v znení účinnom k 22.2.2013) aj s logikou ročnej percentuálnej miery nákladov, ktorá vyjadruje percentuálne náklady spotrebiteľa na daný úver prepočítané na jeden rok, teda nemôže byť nižšia než ročná úroková miera. Už len z tohto dôvodu - nesprávne uvedená RPMN v neprospech spotrebiteľa, je poskytnutý úver bezúročný a bez poplatkov (§ 11 ods. 1 písm. d/ zákona č. 129/2010 Z. z.).

8. Okrem toho sa odvolací súd stotožnil so súdom prvej inštancie aj v tom, že prax žalovaného, ktorý priamo do zmluvy o spotrebiteľskom úvere zakomponoval tzv. dohodu o poskytnutí služby (pričom „službou“ má byť možnosť spotrebiteľa požiadať o odklad maximálne troch splátok úveru, avšak za vysoký poplatok - vo výške takmer troch splátok úveru, navyše inkasovaný bez ohľadu na to, či spotrebiteľ o odklad splátok požiada alebo nie), treba považovať za nekalú obchodnú praktiku a samotnú dohodu o poskytnutí služby za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Napriek tomu, že táto zmluvná podmienka je v zmluve samostatne podpísaná žalobcom, nemožno ju považovať za individuálne dojednanú, keďže je zjavne súčasťou formulára žiadosti/zmluvy, vopred pripraveného žalovaným, pričom dôkazné bremeno o individuálnom vyjednaní zmluvnej podmienky v takomto prípade zaťažovalo žalovaného ako dodávateľa a žalovaný toto dôkazné bremeno neuniesol. Keďže žalovaný si započítal odmenu za poskytnutie tejto tzv. služby proti istine úveru a poskytol žalobcovi úverovú istinu zníženú o odmenu za túto tzv. službu (teda v sume 1.284,25 eur namiesto zmluvne dohodnutých 1.500 eur), možno konštatovať, že nesprávne je v zmluve uvedená aj celková výška spotrebiteľského úveru (malo byť uvedené 1.284,25 eur, nie 1.500 eur) a vo výpočte RPMN takisto mala byť použitá celková výška čerpania nie 1.500 eur, ale 1.284,25 eur. Aj z tohto dôvodu súd prvej inštancie správne považoval poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov.

9. Vzhľadom k správnosti záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru z vyššie uvedených dôvodov už nebolo potrebné, aby sa odvolací súd podrobnejšie zaoberal aj tým, či súd prvej inštancie správne posúdil výšku zmluvnej odmeny (odplaty) za poskytnutie úveru ako rozpornú s dobrými mravmi.

10. K čiastočnému premlčaniu nároku žalobcu (k otázke, kedy začala plynúť subjektívna premlčacia doba) odvolací súd uvádza, že žalobca v odvolaní priniesol pomerne rozsiahly a vyčerpávajúci prehľad judikatúry, s ktorou sa odvolací súd stotožňuje. Avšak žalobca sa v odvolaní snaží aplikovať na preskúmanú vec také rozhodnutia najvyšších súdnych autorít SR a ČR, ktoré s touto vecou vôbec nesúvisia. Najmä žalobca zamieňa jednotlivé formy bezdôvodného obohatenia podľa § 451 Občianskeho zákonníka: V tomto prípade nemožno aplikovať judikatúru, ktorá sa vzťahuje na plnenie z

neplatného právneho úkonu, lebo zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorá neobsahuje niektoré zákonné náležitosti, nie je neplatná, ale zákon ju sankcionuje bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru. Ak by zákonodarca chcel, aby sa zmluva považovala za neplatnú, bol by to v zákone uviedol, resp. nebol by stanovoval osobitnú sankciu. Z § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. jednoznačne vyplýva, že zákonodarca chcel zachovať platnosť zmluvy, a to dokonca aj v prípadoch, kedy by sa inak považovala za neplatnú (nedostatok písomnej formy - § 11 ods. 1 písm. a/ zákona č. 129/2010 Z. z., porovnaj § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Je teda zrejmé, že plnenie spotrebiteľa dodávateľovi, prevyšujúce istinu poskytnutého úveru, ktorý je postihnutý bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou, nie je plnením z neplatného právneho úkonu (a ani plnením z právneho úkonu, ktorý odpadol), ale plnením bez právneho dôvodu (právny dôvod na zaplatenie úrokov a poplatkov od počiatku neexistoval).

11. Takisto správne žalobca v odvolaní poukázal na to, že začiatok plynutia subjektívnej premičacej doby (§ 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka) je viazaný na skutočnú, nielen predpokladanú vedomosť oprávneného o tom, že došlo k obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Nie je však rozhodujúca znalosť právnej kvalifikácie, ale znalosť skutkových okolností. Odvolacia argumentácia žalobcu je vnútorne nekonzistentná - na jednej strane žalobca pripúšťa, že pre začatie plynutia subjektívnej premičacej doby nie je potrebná znalosť právnej kvalifikácie v tom, že ide o inštitút bezdôvodného obohatenia, ktoré je žalovaný povinný vydať, a na druhej strane tvrdí, že je potrebná vedomosť o tom, že úver je bezúročný a bez poplatkov - avšak v oboch prípadoch ide o právnu kvalifikáciu (úver je bezúročný a bez poplatkov nie preto, že sa tak účastníci zmluvy dohodli, ale preto, že to stanovuje zákon, rovnako ako zákon stanovuje povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie).

12. Nie je pravdivý argument žalobcu uvedený v odvolaní, že súd prvej inštancie sa vôbec nezaoberal jeho vedomosťou a len stotožnil začiatok plynutia subjektívnej a objektívnej premičacej doby. V tomto prípade žalobca v okamihu uhradenia splátky, ktorou zaplatil žalovanému viac než istinu úveru (a pri každej ďalšej splátke) vedel, že platí viac než istinu a tiež vedel, komu platí (teda kto sa na jeho úkor obohatil). Nie je podstatné, že žalobca nevedel, že jeho zmluvu o spotrebiteľskom úvere sankcionuje zákon bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou - to už je vec právnej kvalifikácie, ktorá nie je nevyhnutná pre začatie plynutia subjektívnej premičacej doby. Podstatné je, že žalobca poznal všetky skutkové okolnosti, na základe ktorých vedel, že platí žalovanému viac než istinu poskytnutého úveru (aj keď žalovaný pravdepodobne započítaval splátky inak, na zistenie, že žalobca zaplatil viac než istinu, postačovala jednoduchá matematická operácia - sčítanie doteraz zaplatených splátok).

13. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a správne vec právne posúdil, preto bolo potrebné napadnutý rozsudok vo veci samej (tak v časti vyhovujúcej, ako aj v časti zamietajúcej) potvrdiť ako vecne správny.

14. Súd prvej inštancie tiež správne rozhodol o trovách konania, keď v súlade s ustanovením § 255 ods. 2 CSP pomerne rozdelil náhradu trov (úspech žalobcu 68,2%, úspech žalovaného 31,8%) a na základe tohto rozdelenia priznal žalobcovi náhradu trov v rozsahu zodpovedajúcom tzv. čistému úspechu žalobcu (t. j. rozdiel medzi jeho úspechom a úspechom druhej strany).

15. V odvolacom konaní nebol úspešný ani žalobca ani žalovaný, pričom pomer ich úspechu a neúspechu (vo vzťahu k druhej strane) bol približne rovnaký, preto odvolací súd, aplikujúc ustanovenia § 255 ods. 2 a § 396 ods. 1 CSP nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania žiadnej zo strán.

16. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).